

SEMINARSKI RAD

tema:

Preventivne mere kod osiguranja novca u transportu

dr. Bogdan Kuzmanović Marijana Vujačić

Uvod u Osiguranje

Osiguranje je nauka koja se bavi proučavanjem delovanja ostvarenja rizika, ekonomskim posledicama ostvarenog rizika, te izučavanjem načina upravljanjem rizikom kako bi se umanjile i eventualno sprečile mogućnosti nastanka rizika.

Osiguranje je institucija koja nadoknađuje štete nastale u privredi ili kod ljudi, usled dejstva nekih prirodnih rušilačkih sila ili nesrećnih slučajeva.

Fundamentalna osnova osiguranja je zapravo rizik. Ostvarenje rizika uvek ili skoro uvek ima za posledicu ekonomski gubitak kod osigurane stvari ili moralni gubitak kod osiguranja lica.

U osiguranju se ostvaruje uzjamnost i solidarnost, aktuarski posmatrano vrši se izjednačavanje rizika, odnosno, njegovo atomiziranje. A to znači da štete koje nastaju dejstvom stihije ili nesrećnih slučajeva u određenom periodu po određenim grupama rizika koji su isti ili slični, pada na teret onih kojima prete opasnost od istog rizika, a ne na pojedinca.

Osiguranje predstavlja udruženje onih koji su izloženi istim opasnostima, a svrha udruživanja je zajedničko podnošenje ekonomskih posledica štete, koja će zasigurno zadesiti barem jednog od njih u određenom vremenskom periodu.

Razvoj transportnog osiguranja

Transportno osiguranje je najstariji poznati oblik osiguranja, te njegove začetke možemo vezati za preduzimanje raznih ekonomskih i organizacionih mera od strane trgovca. kao prva vrsta osiguranja spominje se još pre naše ere. Najstariji, primitivni oblici transportnog osiguranja i snošenja rizika na rekama potiču još iz Kine 3000 god. pre naše ere. Raspodelom jednog tovara robe na više čamaca oni su smanjivali rizik potpunog gubitka svoje robe, a u stvari su upravljali rizikom smanjenjem.

U Starom Rimu se umesto rizika ili zajedničkog snošenja rizika javlja prenošenje rizika. Ovo je regulisano ugovorom o Pomorskom zajmu. Brodar je uzimao zajam za brod i opremanje broda, uključujući i nabavku robe, ugovarajući da će, ukoliko poduhvat uspe-vratiti zajam sa visokom kamatom. Akoko brod na putu propadne, nema obavezu da plati zajam. Početkom 14. veka se javljaju prvi ugovori o pomorskom osiguranju.

Najstariji zakon o osiguranju smatra se dubrovački zakon iz 1568 god. poznat kao "Uredba o osiguravaču". U njemu je propisana forma ugovora o osiguranju, način kontrole rada osiguravača, ograničena visina premije, određen je limit pokrića koji osiguravač može da pruži, regulisana obaveza kako osiguravač mora osiguraniku da nadoknadi štetu, ali i pravo ako posumnja da je prevaren da od osiguranika traži da kod suda položi određen iznos kao garanciju, i ukoliko se dokaže da je prevaren, osiguranik je bio dužan da mu vrati celokupan iznos naknade sa 20% kamate.

Sa razvojem trgovine na moru i kopnu, razvijalo se i transportno osiguranje. Moderan sistem pomorskog osiguranja vezan je za „Loyd's“. On predstavlja sinonim organizacije za osiguranje i reosiguranje. Ona je u svetu izradila niz pravila i normi po kojima se sprovodi celokupno pomorsko osiguranje na svetu. Loyds je nastao u Londonu 1687. god. kad je Edward Loyd

otvorio „Loyds coffee House“ u kome su se okupljali trgovci, mornari, vlasnici brodova i drugi ljudi zainteresovani za pomorski transport. Vremenom, kafana je stekla reputaciju mesta za dobijanje pouzdanih informacija u vezi sa brodovima i pomorskim transportom i u kojoj su se počeli zaključivati poslovi pomorskog osiguranja. Potonućem Titanika 1912.god. Loyds je pretrpeo veliku štetu. O snazi ove kuće govori to da ona direktno ili indirektno zapošljava 60000 ljudi, a više od 6% svetskog reosiguranja plasira se peko ove kompanije.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com